

videre ind paa det; det er noget. Tinget bestemmer. Jeg vil blot som Folketingsmand sige, at de fleste af de Udvalgsmedlemmer, der ere valgte i Aar, ogsaa sad i Udvalget i Fjor. Det er en Skik, som vi have i vort Parti, at naar et Medlem først er begyndt at sætte sig ind i en Sag, genvælge vi ham. Det ærede Medlems Parti har maaske den Skik, at de, der først ere komne ind i et Udvalg, smides ud for andre, saa at alle Partiets Medlemmer kunne komme til at arbejde lidt i hver Sag, men ikke kunne komme til at sætte sig grundig ind i den. Det skal jeg nu ikke komme ind paa, jeg nævner blot den Skik, vi have. — Det ærede Medlem mente, at jeg havde noget imod, at der prædiktes forskellig i Folkekirken. Paa ingen Maade; jeg ønsker blot ikke nogen Folkekirke med en hel Række Frimenigheder, Friddannelser, med forskellige Lærdomsveje, men det er noget helt andet.

Det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds har nu haft Ordet to Gange ved denne anden Behandling, og det glæder mig, at han i Gaar tog mere ædruelig paa Sagen, end da han første Gang havde Ordet. Han talte ikke sagte eller lavt, paa ingen Maade, han talte lige saa højt i Gaar som første Gang, men der var dog adskillige Paastande, som han nu har forladt, og adskilligt, som han fremsatte mindre bredt end første Gang. Han ytrede, at naar jeg havde sagt, at hans Anførelser om, at dette Forslag var et Tvangsforslag, ikke holdt Stik, idet jeg henviste til vort kommunale Selvstyre og vor politiske Organisation, kunde disse ikke sammenlignes med Folkekirken; thi denne var et frit Samfund. Men saaledes kan det ærede Medlem ikke afvise denne Sammenligning. Man kan ganske vist melde sig ud af Folkekirken, man er ikke tvungen til at være i den; men ellers er Folkekirken et Samfund, der har sin Organisation, sine Skatter, sine Afgifter osv. Derfor er den et Samfund, der meget vel lader sig ordne ved Lov paa lignende Vis, som de kommunale Forhold lade sig ordne ved Lov. Det er det, der er foreslaaet, at Folket skal have sin Indfyldelse paa Kirkens Styrelse ordnet gennem Lov. Derfor kan der naturligvis tales sammenlignelsesvis — det er ogsaa kun sammenlignelsesvis — om kommunale, politiske og kirkelige Forhold. Det ærede Medlem tog det Ord i sig, at jeg havde kaldt Valgmenighederne for en Uorden, han maatte indrømme, at det havde jeg ikke sagt; det glæder mig, at han indrømmede det; thi

i Virkeligheden ville disse Forslag, førte igennem, være en udmærket Forbedring af de bestaaende lovlige Forhold for Valgmenighederne, for dem, der ønske at løse Sognebaand, og dem, der ønske en mere frisindet Kirke. Naar det ærede Medlem tog det tilbage, skal jeg paa den anden Side gøre ham den Indrømmelse, at jeg ved at læse hans Tale igennem har set, at han ikke har sagt, at jeg havde stillet mit Forslag saaledes, for at det bedre kunde gaa igennem i Landstinget. Det var det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg), der udtalte sig i den Retning. Jeg ønsker ikke at tillægge det ærede Medlem fra Veringe Ord eller Betragtninger, som han ikke har udtalt. Det ærede Medlem talte atter om det farlige i, at fuld Adgang til Kirkens Goder skal være en Betingelse for at faa Valgret. Det var over for Udvalgets Flertal, at han talte derom, og han kom med en Udtalelse om, at Højesteret maatte nægte Folk med vitterligt Kætteri Adgang til Valgret. Som et Eksempel nævnte han, at der kunde være en Mand, som i Tale eller Skrift havde udtalt, at han ikke troede paa det ondes Oprindelse fra en personlig Djævel, og at en saadan Mand vilde være i Strid, ikke blot med den augsburgske Konfession, men ogsaa med sin Daabspagt, og at Højesteret vilde nægte ham kirkelig Valgret. Jeg skal ikke komme ind paa, hvad der vil ske med saadan en Mand ved Højesteret, eller om han i det hele taget vilde komme for Højesteret, men det ærede Medlem sagde videre, at det var saa farligt, thi „paa den anden Side er det bekendt, at der alle Dage indenfor Kristenheden har været meget alvorlige Mennesker, som have staaet vaklende og tvivlraadige overfor Spørgsmaalet om det ondes Oprindelse, og de fleste ville finde, at det ikke vilde være rigtigt af denne Grund uden videre at udelukke dem fra kirkelig Valgret“. Men disse Folk, hvorom det ærede Medlem der taler, og som han mener, at Tinget maatte have Medlidenhed med, ere slet ikke de Mænd, der offentlig have udtalt sig saaledes, udgivet et Skrift og offentlig vedkendt sig vitterlige Kætterier. Der staar i Chr. V's danske Lov 2—5—25: „Dem, som forhærdeligen hænger ved nogen vitterlig Kætteri“. Dette gælder ikke om de svage Mennesker, der staa vaklende og tvivlende. Det er ikke logisk af det ærede Medlem at tale paa den Maade. Han søger at puste det hele op til et stort Spørgsmaal for at skræmme Medlemmerne,